

PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING 2020-2021

Verksamheter som planen avser Förskoleklass Grundskola Grundsärskola Fritidshem	Namn Sunnerstaskolan 018- 727 6180 Sunnerstaskolan@ uppsala.se
Ansvarig för planen Rektor: Carina Lucas	Namn på ansvarig chef: 018- 727 6180
Planens giltighetstid: Ett läsår	År månad från och till 200820-210820

1. SYFTE OCH INNEHÅLL

Syftet med arbetet mot diskriminering och kränkande behandling är att skydda barn och elever mot kränkningar av deras värdighet. Planens funktion är att förebygga och förhindra att kränkningar förekommer genom att beskriva konkreta åtgärder och ha tydliga rutiner. Planen är en dokumentation av det arbete som bedrivs löpande samt utgångspunkt för uppföljning, utvärdering och utveckling. Planen är därmed en del i det systematiska kvalitetsarbetet.

Planen är även ett verktyg att använda sig av då diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling uppstår i verksamheten, genom att den beskriver vilken arbetsgång som ska följas i sådana situationer, hur utredningar och åtgärder ska dokumenteras och följas upp.

2. FÖREGÅENDE ÅRS UTVÄRDERING (MOTSVARAR STEG 4 I FÖREGÅENDE ÅRS PLAN)

Enligt 6 kap. 8 § skollagen ska en redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts tas in i efterföljande års plan. Utvärderingen i föregående års plan är utgångspunkten för den nya planen.

2.1.

Föregående periods åtgärder	Målet med åtgärden/önskvärd effekt	Effekt/hur blev det
Kommunikation och uppföljning kring spelregeln – ingen mobiltelefon i verksamheten	Inga klagomål från elever eller personal rörande mobilanvändande i verksamheten	Klagomålen har gått ner avsevärt. Skolledningen har tagit tag i de klagomål som inkommit och noterat att det blivit bättre.
Staketet lagas	Helt staket och tryggare skolgård	Staketet har inte kommit upp som ett problem i årets utvärderingar även om de inte är lagat eftersom det inte ligger inom skolans makt.
Rastvakter på fotbollsplanen Arbete för jämställd fotbollsplan	Ökad trygghet på fotbollsplanen	Elever vittnar om att det blivit bättre på fotbollsplanen men den kommer fortfarande upp som ett område att arbeta vidare med.

3. UNDERSÖKNING AV RISKER (STEG 1)

Syftet med undersökningen är att upptäcka om det förekommer diskriminering, repressalier, trakasserier och kränkande behandling samt eventuella risker för diskriminering, repressalier, trakasserier och kränkande behandling och andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i

verksamheten. De problem- och riskområden som identifieras i verksamheten ligger till grund för planeringen av de åtgärder som ska genomföras. Undersökningen omfattar såväl förekomsten av diskriminering, repressalier, trakasserier och kränkande behandling som en översyn av den egna organisationen på såväl individ-, grupp- och verksamhetsnivå.

3.1. Redovisning av hur periodens undersökning har gått till och hur personalen och eleverna har medverkat

Elevernas delaktighet

Eleverna är framförallt delaktiga i planens främjande och förebyggande insatser. Vi har dagliga samlingar där varje klass diskuterar tryggheten i klassen. Vi har klassråd där eleverna får ta upp det som är relevant ur elevperspektiv. Eleverna svarar på Uppsala kommuns elevenkät där frågor om trygghet behandlas. Alla elever har under en lektion fått svara i grupper om 3-5 på hur de upplever tryggheten och om det förekommer diskriminering på skolan både skoltid och fritidstid. I de yngre åldrarna har lärarna dokumenterat elevernas svar och de äldre eleverna har skrivit själva vad de upplever. Alla elever har svarat på elevenkäten som går ut från kommunen, där finns fritidshemmet och skolan med separat. Personalen utvärderar individuellt och i arbetslagen.

Vårdnadshavarnas delaktighet

På digitala föräldramöten diskuteras innehållet i planen och varför den är viktig. På utvecklingssamtalen tar skolan upp tryggheten och samtalar kring vikten av planens intentioner.

Personalens delaktighet

Personalen har utvärderat likabehandlingsplanen i arbetslagen under juni månad både individuellt och i arbetslagen.

3.2. Områden som berörts i undersökningen

- Kränkande behandling
- Kön
- Könsöverskridande identitet eller uttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Ålder

3.3. Redovisning av undersökningens resultat

I elevernas utvärderingar framkommer en bild av att de flesta är nöjda med sina lärare, känner sig trygga på skolan och har någon vuxen att vända sig till. Mobiltelefonförbudet är känt av alla även om eleverna medger att alla inte följer reglerna så är de flesta nöjda med den regeln. Några elever påpekar att fotbollsplanen, musiken, vissa buskar, vid sidan av gamla skolgården och idrotten är otrygga platser. Här följer några områden som eleverna tar upp som problem:

Utifrån elevernas svar ser vi några områden där elever tycker att flickor eller pojkar behandlas olika på grund av kön. Här framkommer musik- och idrottslektioner som särskilt problematiska där pojkar upplevs få mer tillsägelser och flickor blir favoriserade. Även fritids upplever vissa elever att pojkar får mer tillsägelser. På fotbollsplanen och gagabollplanen passar pojkar till pojkar eller primerar pojkar före flickor.

Det har inte varit något ärende som inkommit angående trakasserier under läsåret.

Skolans regler är bra tycker eleverna.

De allra flesta elever trivs och är trygga på skolan.

Några klagomål på att toaletterna inte är trygga i förskoleklass på grund av att lamporna inte tänds.

Omklädningsrummet i gymnastiken är otryggt för en del elever i olika klasser.

Det kommer fortfarande upp i elevernas utvärdering att de önskar fler rastvakter som rör sig över hela skolgården. Fotbollsplanen är ett problemområde där vi inte lyckats så bra. Klagomål på att det är många hårda bollar som sparkas på fotbollsplanen

4. ANALYS AV ORSAKER (STEG 2)

Personalen arbetar metodiskt med att skapa trygga elever i klasserna. På Sunnerstaskolan har vi goda förutsättningar för vårt främjande arbete eftersom vi har ett gemensamt arbete med KiVa. KiVa- arbetet underlättar vårt främjande arbete på så sätt att det blir naturligt att prata om hur vi mår bra tillsammans och om olikheter och likheter mellan människor. Samtlig personal på Sunnerstaskolan är eniga om vikten av att tydligt markera att inte någon form av kränkande särbehandling tolereras. Detta leder till att förankra respekten för alla människors lika värde samt att utveckla en skolmiljö där alla barn och elever känner sig trygga och utvecklas.

Trots åtgärder med rastvakter och uppdelning av mål till olika klasser kvarstår problemet med otrygghet på fotbollsplanen vilket behöver åtgärdas med nya metoder.

5. ÅTGÄRDER (STEG 3)

5.1. Konkreta åtgärder utifrån årets undersökning och utvärderingen av föregående års plan

Åtgärd	Verksamhetsform	Mål att uppnå/önskvärd effekt	Ansvar/person	Tidsplan	Uppföljning när och hur
Rastvakter på fotbollsplanen Arbete för jämställd fotbollsplan	F-klass Grundskola Fritidshem	Ökad trygghet på fotbollsplanen	All pedagogisk personal	Läsår 20-21	I arbetslagen fritidsmöten
Trivselledare på skolgården	All verksamhet	Tryggare skolgård	All pedagogisk personal	Läsår 20-21	Trivselansvariga, lärare skolledning
Fokus på musik- och idrottsundervisningen Skolledning dialog med lärare	Grundskola	Trygga musik och idrottslektioner	Lärare i musik och idrott Mentorer	Läsår 20-21	Medarbetardialog, klassråd

6. ATT UPPTÄCKA, ANMÄLA OCH ÅTGÄRDA DISKRIMINERING, TRAKASSERIER OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

Se Utbildningsförvaltningens rutin för anmälan och handläggning av kränkande behandling och definitioner och begrepp ur Allmänna råd [LÄNKAR](#)

6.2. Rutiner – information till barn, elever och vårdnadshavare om hur de ska anmäla diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Varje klasslärare informerar sina elever om att de ska berätta om det framkommer att någon blivit kränkt. Vårdnadshavare informeras via veckobrev om att de kan och bör anmäla kränkningar till lärare eller direkt till rektor.

6.3. Rutiner för personalens respektive chefs skyldighet att anmäla

1. När personal får kännedom om att en elev blivit kränkt ska detta skyndsamt anmälas, utredas och åtgärder ska vidtas.
2. Den som får kännedom om kränkningen ska fylla i blanketten ”Anmälan kränkande behandling” och skicka den digitalt, samma dag, till rektor.
3. Den som får kännedom om kränkningen ska meddela elevens mentor/klasslärare samma dag.

4. Elevens mentor/klasslärare informerar, samma dag, inblandade elevers vårdnadshavare om kränkningen.

6.4.Rutiner för utredning, åtgärder och dokumentation avseende diskriminering och kränkande behandling

Elevens mentor/klasslärare ansvarar för utredning och dokumentation. Utredningen dokumenteras i mallen ”Utredning med anledning av anmälan om kränkande behandling”.

Samtalen ska följas upp vid flera tillfällen under en period om 1-3 veckor. Uppföljningarna dokumenteras i mallen. Vid uppföljningen kontrolleras att överenskommelser har hållits och inga nya kränkningar har skett.

När utredningen är klar ska den skickas digitalt till rektor som skickar den vidare till huvudman.

6.5.Rutin när personal har kränkt barn/elever

När personal får signaler om att en elev känner sig utsatt för diskriminering eller kränkning av personal eller när personal ser en annan personal uppträda på ett kränkande sätt mot en elev meddelas rektor omedelbart och en anmälan om kränkning skrivs av rektor samma dag.

Rektor pratar med berörd personal samma dag eller efterföljande dag.

Rektor ansvarar för att ett samtal med berörd elev sker och en utredning genomförs och dokumenteras under en period om 1-3 veckor.

Vårdnadshavare till elev meddelas skyndsamt.

Rektor vidtar nödvändiga åtgärder för berörd personal

Uppföljningssamtal sker efter ca två veckor med berörd elev.

6.6.Rutin för upprättande av nästa års plan

Upprättande av nästa års plan sker efter utvärderingar som genomförs sommaren 2019.

7. DELAKTIGHET I ÅRETS ARBETE

7.2.Beskriv hur barnen/eleverna ska medverka i det främjande och förebyggande arbetet

Eleverna är framförallt delaktiga i planens främjande och förebyggande insatser. Vi arbetar fram klassens regler och skolans ordningsregler tillsammans. Vi har klassråd där eleverna får ta upp det som är relevant ur elevperspektiv. Vi har elevråd där tryggheten är med som stående punkt på dagordningen.

7.3.Beskriv hur personalen ska medverka i det främjande och förebyggande arbetet

Personalens delaktighet är det viktigaste verktyget för att denna plan ska fungera som den ska. Det är personalen som tillsammans med skolläda och elever gör planen gällande. APT och arbetslagen är ett forum för att diskutera innehållet i planen.

8. ATT GÖRA PLANEN KÄND - FÖRANKRING

Eleverna får kännedom om planen genom elevråd.

Vårdnadshavare informeras på föräldramöten.

Personalen informeras på APT under augusti.

Begrepp

Elev

I skollagen (2010:800) används begreppet elev för samtliga personer som deltar i utbildning enligt denna lag med undantag för barn i förskolan

Personal

Personal är anställda och uppdragstagare i utbildning och annan verksamhet.

Likabehandling

Med begreppet likabehandling menas att alla barn eller elever ska behandlas så att de har lika rättigheter och möjligheter oavsett om de omfattas av någon diskrimineringsgrund. Det innebär dock inte alltid att alla barn och elever ska behandlas lika, se indirekt diskriminering.

Diskriminering

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder utsätter eller behandlar en elev negativt, kränkande eller sämre än andra elever och när detta missgynnande har samband med de olika diskrimineringsgrunderna. Diskriminering används också som begrepp i fall där institutioner genom t.ex. strukturer och arbetssätt upplevs som kränkande.

Direkt diskriminering

Är när en elev missgynnas och detta har en direkt koppling till en diskrimineringsgrund. Till exempel när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram för att det redan är så många flickor som går där.

Indirekt diskriminering

Sker genom att behandla alla lika. Till exempel när skolan tillämpar en regel som verkar neutral men i själva verket missgynnar en elev på grund av diskrimineringsgrunderna. Till exempel när skolan endast serverar en sorts mat kan vissa elever indirekt diskrimineras av skolan då de av religiösa skäl behöver äta annan mat.

Diskrimineringsgrunderna

Kön

Med kön menas enligt 1 kap§5 i diskrimineringslagen att man är man eller kvinna.

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas att någon tillhör en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Var och en har rätt att bestämma sin egen tillhörighet. Du kan ha flera etniska tillhörigheter.

Religion eller annan trosuppfattning

Undervisningen i skolan ska enligt läroplanen vara icke-konfessionell och skolan får inte missgynna någon elev på grund av hans eller hennes religion. Med annan trosuppfattning menas uppfattningar som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning, till exempel buddism eller ateism. Dessa anses vara jämförbara med religion.

Funktionsnedsättning

Funktionsnedsättning kan vara fysiska, psykiska eller intellektuella och påverkar livet på något sätt. Som funktionsnedsättning räknas både sådana som syns och sådana som inte märks lika lätt, till exempel allergi, ADHD och dyslexi.

Sexuell läggning

Med sexuell läggning menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexuallitet. Skolan har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till sina elever. Det inkluderar arbetet mot homofobi och rätten till likabehandling oavsett sexuell läggning.

Könsöverskridande identitet eller uttryck

Denna diskrimineringsgrund omfattar de flesta transpersoner. Transpersoner är ett paraplybegrepp om människor som på olika sätt bryter mot samhällets normer kring könsidentitet och könsuttryck. De bryter mot normer om hur kvinnor och män, flickor och pojkar förväntas vara och se ut. Transpersoner kan vara transvestiter, intersexuella (personer som fötts med oklar könstillhörighet) eller inter- transgenderpersoner (personer som definierar sig bortom kön eller utanför de traditionella könsidentiteterna). Denna diskrimineringsgrund har inget samband med sexuell läggning.

Ålder

I skolan är det tillåtet att särbehandla på grund av ålder till exempel för indelning av grupper och skolklasser utifrån barnens ålder. Åldersnormen kan se olika ut i olika sammanhang, men generellt drabbas ofta yngre och äldre av diskriminering på grund av ålder. Exempel på detta kan vara när en elev blir retad på grund av att eleven är ett år yngre än sina klasskamrater.

Trakasserier och kränkande behandling

Trakasserier

Ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier är alltså diskriminering. Både skolpersonal och elever kan göra sig skyldiga till trakasserier. Det är även trakasserier när en elev kränks på grund av förälders eller syskons religion, funktionsnedsättning med mera. Trakasserier grundar sig inte alltid i en elak avsikt. Det är dock effekten som avgör huruvida det är trakasserier eller inte. Man behöver dock ha en insikt om hur det egna uppträdandet uppfattas av andra och att det i vissa situationer kan uppfattas som kränkande.

Kränkande behandling

Ett uppträdande som, utan att vara trakasserier, kränker ett barns eller en elevs värdighet, men som inte har ett samband med någon diskrimineringsgrund (t.ex. klass, utseende). Tanken med begreppet är det ska täcka in alla former av kränkande behandling. Detta kan vara att retas på grund av att någons utseende, frysa ut någon eller rycka någon i håret.

Repressalier

Skolans personal får inte utsätta någon elev för straff på grund av att eleven eller dess vårdnadshavare har anmält skolan för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Mobbning

En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.